

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 31/19, 9 Ağustos 2019)

Geçen hafta neler oldu?

*** Türkiye ve ABD Suriye'nin kuzeyinde “güvenli bölge” kurulması konusunda anlaştı. İki ülke arasında müşterek hareket merkezi kurulacak. Görüşmeler sürerken Türkiye’nin tek taraflı müdahalesine engel olacaklarını açıklayan ABD’ye “*Gerektiğinde fiili güç kullanınız*” diye çıkışan Cumhurbaşkanı Erdoğan “*Bu hareket merkezini kurmak suretiyle buradaki süreç başlatılacaktır. Burada aslolan Fırat’ın doğusunda bu adımın atılması meselesiydi ve bu da şimdi Amerikalılarla birlikte gerçekleştiriliyor.*” dedi.

*** Suriye hükümeti hafta başında yaptığı açıklamada Ankara’nın Soçi mutabakatıyla kendi üstüne aldığı yükümlülükleri yerine getirmemesi nedeniyle İdlib’deki operasyonlarına yeniden başlayacağını duyurdu. ABD ve Türkiye arasındaki anlaşmanın ardından da mutabakatın “*Suriye’nin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne apaçık saldırı*” olduğunu açıkladı.

*** Merkez Bankası (MB) yabancı para fonlarına uygulanan zorunlu karşılık oranını 100 baz puan artırıldı. Böylece 2018 yılında yüzde 11,3 olan bu oran, ekonomide üst üste yapılan artışlarla bugün itibarıyla 14,6 seviyesine çıkarılmış oldu. Öte yandan Merkez Bankası’nda eski Başkan Murat Çetinkaya döneminde göreve getirilen genel müdürlerin tümü Banka Meclisi tarafından görevden alındı.

*** Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle hazinenin yurt içindeki ya da yurt dışındaki şirketlere iştirak edebilmesi sağlandı. Bundan böyle devlet hazinesi Erdoğan’ın kararıyla şirketlere ortak olabilecek. **Detaylar için [tıklayınız](#).**

*** İniş beklenen enflasyon verilerinde Temmuz ayı rekoru kırılarak yüzde 16,65’lik artış kaydedildi. Erdoğan’ın savunduğunun aksine faiz indirimine rağmen enflasyondaki artış sürdü.

*** Jandarma Genel Komutanlığı’nın talebiyle Facebook, Instagram, Twitter, Youtube adresleri ve haber portallarından oluşan 136 adrese hiçbir gerekçe gösterilmeden erişim engeli getirildi. **Devamı bültende...**

*** Ankara Barosu, RTÜK’e interneti denetleme yetkisi veren yönetmeliğin iptali için Danıştay’da dava açtı. RTÜK Başkanının eleştirilere yanıtı ise “*Anayasamızda açıkça sansür yasaklanmıştır. Hiçbir kişi ya da kurum sansür uygulayamaz.*” oldu. Başkanın bu açıklamasına rağmen Türkiye’de 2018 sonu itibarıyla 245 binden fazla web sitesi erişime engelli, 150 bin kadar URL adresi yasaklı.

*** Gezi Davası kapsamında tutuklu bulunan iş insanı Osman Kavala, 647 gündür özgürlüğünden mahrum.

*** Adalet Bakanının yargı reformuyla 5 yılın altında ceza alanlara istinaf sonrası temyiz yolunun da açılacağını açıklamasına ve Yargıtay Savcısının Cumhuriyet Gazetesi davasında beraat talep etmesine rağmen gazetenin eski yazar ve yöneticilerinden 6'sı 105 gündür mahpus. 74 Baro Başkanı, gazeteciler hakkındaki cezaların infazının durdurulması için Yargıtay'a çağrı yaptı.

Jandarma Komutanlığının isteğiyle 136 adrese erişim engeli

Ankara 3. Sulh Ceza Hâkimliği, Jandarma Genel Komutanlığı'nın talebiyle Facebook, Instagram, Twitter, Youtube adreslerinin yanı sıra arasında bianet.org'un da olduğu haber portallarından oluşan 136 adrese hiçbir gerekçe göstermeden erişim engeli getirdi. Karar gerek ulusal gerekse

uluslararası düzlemde yoğun tepkilere neden oldu; [ifade özgürlüğüne ve bağımsız basına saygı gösterilmesi, erişim engelinin derhal kaldırılması](#) çağrısı yapıldı. Erişim engeli kararı Bianet için sehven alındığı ortaya çıktı. Ancak onunla birlikte yasaklanan 135 adrese yönelik sansür sürüyor.

Gazeteci Seyhan Avşar'a açılan dava

Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Seyhan Avşar hakkında, "Sözcü savcısı sabıkalı çıktı" başlıklı haberi nedeniyle dava açıldı. "Terörle mücadelede görev almış kamu görevlisini hedef göstermek" ile suçlanan gazeteci hakkındaki hazırlanan iddianame İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 6 Mart tarihinde yayımlanan söz konusu

haberde Sözcü Gazetesi davasının ilk iddianamesini hazırlayan savcı Asım Ekren'in "Çocuğun nitelikli cinsel istismarı" dosyasında şüphelilerden haksız menfaat temin etmeye çalıştığı gerekçesi ile 10 ay hapis cezasına ve para cezasına mahkum edildiği bilgisi yer alıyordu.

ODTÜ'lü öğrencilere "Onur Yürüyüşü" davası

ODTÜ'de 10 Mayıs'ta düzenlenen Onur Yürüyüşü'ne katılan 19 öğrenci hakkında dava açıldı. "Kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılmak" ile suçlanan öğrencilerin ilk duruşması 12 Kasım

2019 tarihinde Ankara 39. Ağır Ceza Mahkemesinde görülecek.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanının maaşıyla ilgili paylaşımlara erişim yasağı

Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı ve eşinin çifte maaş aldıklarına yönelik haberlerle ilgili Twitter paylaşımlarına “Cumhurbaşkanlığı’nın kurumsal itibarını zedeleyebilecek nitelikte” olduğu iddiasıyla erişim engeli getirdi.

Şırnak’ta 4 sağlık çalışanı “örgüt üyeliği” suçlamasıyla tutuklandı

Şırnak’ın Cizre ilçesinde 2015 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında 10 yaşındaki bir çocuğu tedavi eden 1’i hekim 3’ü hemşire 4 sağlık çalışanı “silahlı terör örgütüne üye olmak” suçundan tutuklandı. Türk Tabipleri Birliği (TTB), “Mesleki sorumluluklarını yerine getirdikleri için tutuklanan sağlık çalışanları derhal serbest bırakılsın” dedi.

SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı Recep Oruç ihraç edildi

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şube Eşbaşkanı Recep Oruç Sağlık Bakanlığı tarafından 375 sayılı KHK’yla verilen yetkiyle ihraç edildi. Katıldığı bir basın açıklaması nedeniyle gözaltına alınıp görevden uzaklaştırılan Oruç, hakkında açılan davanın beraatle sonuçlanmasının

ardından görevine iade edilmeyi bekliyordu.

ATV Kazdağları’ndaki doğa talanına karşı çıkanları hedef gösterdi

İktidara yakınlığıyla bilinen ATV, Kazdağları’ndaki doğa talanına karşı yapılan eylemleri; katliama dur diyen doğa savunucularını, milletvekillerini, belediye meclis üyelerini ve doğa katliamını haberleştiren gazete ve

televizyonları hedef gösterdi. “Gerçekten doğa mı katlediliyor yoksa mesele başka mı?” başlığıyla yapılan yayında eylemler “Büyük Provokasyon” olarak nitelendi.

Hasankeyf için yürüyen HDP’lilere darp ve gözaltı

HDP’li milletvekilleri, Batman Belediye Eş Başkanları ve HDP Gençlik Meclisi üyelerinin, Ilısu Barajının suları altında kalacak antik kent Hasankeyf’te yapmak istedikleri basın açıklaması engellendi. Bunun üzerine Hasankeyf’ten Batman’a yürümek isteyen eylemcilere Jandarma müdahale etti; 15 HDP’li hakaret ve darp edilerek gözaltına alındı.

Selçuk Balcı’nın Malatya konseri iptal edildi

24-30 Ağustos tarihlerinde Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Malatya Şenlikleri kapsamında müzisyen Selçuk Balcı’nın vereceği konser iptal edildi. Balcı, organizatörlerin “protokolden baskı gördüklerini” söylediğini belirterek “Twitter’daki paylaşımlarımı

incelemişler. Milletvekilleri ve belediye istememiş konser vermemi” dedi.

Asker kurşunuyla ölen Vedat Ekinci dosyasına gizlilik kararı getirildi

Hakkari’nin Derecik ilçesinde 1 Ağustos Perşembe günü sınırı geçtiği için askerler tarafından açılan ateş sonucu yaşamını yitiren 14 yaşındaki Vedat Ekinci’nin ölümüne ilişkin dosyaya gizlilik kararı ve yayın yasağı getirildi. Olayla ilgili Valilik tarafından yapılan açıklamada Ekinci’nin ölümüne “engebeli arazide

seken kurşun”un neden olduğu iddia edilmişti.

Bakanlık ceza istedi, Yargıtay reddetti: ‘Darbe girişimi tiyatroydu’ sözleri suç değil

15 Temmuz darbe girişiminin “Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın başkan olmak için planladığı tiyatro veya senaryodan ibaret” olduğu söyleyen yurtaş yargılanıp beraat etti. Ancak sözlerin “propaganda suçunu” oluşturduğu ileri süren Adalet Bakanlığı beraat kararının “kanun yararına

bozulması” talebiyle dosyayı Yargıtay’a taşıdı. Bakanlığın talebini reddederek beraat kararını onayan Yargıtay sözlerin eleştiri olduğunu belirtti. Sanığın örgüt ilişkisini ve sempatisini gösterir eylemi ve konuşması olmadığını, şiddeti meşru gösterecek veya övecek bir ifadesinin bulunmadığını vurguladı.

Eğitim-Sen’den YÖK’e tepki: “Hukuka karşı başlattığınız kampanyayı teşhir edeceğiz”

Eğitim-Sen, barış bildirisine imza atan akademisyenler için hak ihlali kararı veren Anayasa Mahkemesi’ne karşı açıklamalar yapan ve imza kampanyası başlatan üniversitelere ve Yükseköğretim Kurulu’na (YÖK) tepki gösterdi.

Üniversite yönetimlerinin, AYM kararını

ve Anayasayı yok sayarak barış imzacısı akademisyenleri “suçlu” göstermeye devam ettiğini belirten sendika “YÖK’ten gönderildiği ifade edilen bir talimatla üniversitelerin yönetimleri birbirinin peşi sıra bu nefret kampanyasına katılmaktadır. Bilinmelidir ki bu tavır içine giren ya da söz konusu nefret kampanyasına destek veren herkes açıkça suç işlemektedir” dedi.

AYM'nin kararının ardından “Barış Bildirisi”ne ilk beraat

Anayasa Mahkemesi’nin (AYM) “Barış İçin Akademisyenler” ile ilgili verdiği ifade özgürlüğü ihlali kararı ardından; İzmir 13. Ağır Ceza Mahkemesi, akademisyenlere destek için barış bildirisini imzalayan Ahmet Kardam hakkında beraat kararı verdi. Duruşma yapmadan dosya üzerinden davayı görüşen mahkeme gerekçeli kararında

AYM kararına atıf yaptı.

“Üniversitelerin Fethi”

Türkiye’de özgür düşünceyi hep bir engel olarak gören siyasal iktidarlar sıklıkla bilim insanlarıyla çatıştılar. Yükseköğretim politikaları otoriter bir bakış açısıyla şekillenirken yasaklar, tasfiyeler ve cezalar hiç eksik olmadı. 12 Eylül’ün YÖK rejimiyle kurumsal bir kimliğe kavuşan bu politikalar, onu değiştirmeyi vaat edenlerin iktidara gelince sözlerini unutmalarıyla(!) sürüp

giderken, üniversitelere yönelik baskılar artık darbe dönemlerini bile aratan boyutlara ulaştı. Ana hatlarıyla adım adım bugüne nasıl geldiğinin ve "üniversitelerin nasıl fethedildiğinin" özeti için [tıklayınız](#).

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

KİM: Suruç Katliamı Davası

DAVA: Urfa’nın Suruç ilçesinde IŞİD’in canlı bombalı saldırısı sonucu 33 kişinin öldüğü, 104 kişinin de yaralandığı katliama dair açılan davanın onbirinci duruşması, 7 Ağustos’ta Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü.

DURUŞMA SONUCU: Patlama anı, öncesi ve sonrasına ait görüntüleri 5 saatlik eksik gönderen Emniyet mahkemenin talebine rağmen görüntülerin eksik kısımlarını göndermedi. Bir sonraki duruşma 1 Kasım 2019 tarihinde görülecek

(*) Adli tatil olması sebebiyle takip ettiğimiz davalarla ilgili önümüzdeki hafta herhangi bir gelişme bulunmamaktadır.